

НОВИ САД

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИ И ПРИВРЕДНИ ЛИСТ ЗА ДУНАВСКУ БАНОВИНУ.

Број 30

Главни и одговорни уредник
ДУШАН ЧАМПРАГ

Краља Петра 3.

За власника и издавача одговара
ДУШАН ЧАМПРАГ

Година VIII.

Добро је учињено

Ми смо у прошлом броју нашега листа, у уводном чланку констатовали чињеницама, добробити и користи, за наш пољопривредни свет, од донетих два закона за заштиту пољопривредника.

Те добробити већ се осећају на тржиштима, не само за предвиђене артикле у закону, већ и на другим пољопривредним артиклима.

Има пољопривредних артикала који нису предвиђени у закону о извозу и увозу жита, па им је цена за не пуну недељу дана поскочила са 20 до 30 процената.

Тако на пример, на новосадском тржишту цена новом јечму је била 80—85 динара метерцента. Данас пак цена је јечму 110—120 динара. Знак је, да са новим пољопривредним законом, наш пољопривредни свет је дахнуо душом, ослободио се неизвесности, извукао се из зеленешких канџи, дошао до могућности да не мора дати свој производ пошто-пого, већ своје производу почео је да прави цену сам, а не ко други као што је то досада било.

Истина овим законом је погођена шака спекуланата, која је била диктатор цена пољопривредних продуката, који су навикли на велике зараде, а које су им се данас измакле; и разумљива је ствар, да им тај закон можда не годи.

Довносиоци тога заштитног закона, имали су пред очима и на уму, да увођењем тога закона у живот, мора неког погодити, мора бити чак и осетљивих жртава, јер крупније операције по самој природи ствари и не могу пролазити без жртава.

Но ове жртве су врло мале, према оним великим добитцима, које ће наш селак имати и има, од овог заштитног закона за пољопривреднике.

Старо је правило, које никада неће добити супротно тумачење: да мудри и паметни људи, када стоје између два зла, увек бирају мање зло, јер ће га се увек лакше ослободити него ли од великог зла.

Боље је, да њих стотина буду лишени великих спекулативних зарада, него ли милијони пољопривредника да буду доведени до просјачког штапа.

Ми смо уверени, да ће наши пољопривредници, који су сада ослобођени неизвесности и налазе се на путу побољшања свога материјалног положаја, са много више љубави прионути своје послу, рационалније

земљу обрађивати, јер не треба заборављати: да се сваком човеку мили и иде од руке само онај посао, од кога види не само егзистенцију, већ и извесни напредак и јачање.

Тај напредак и јачање наших пољопривредника поред рационалнијег обрађивања земље знатно ће се повећати, када се буде завела и штедња, онда ће се јасно видети, да она народна пословица: „у радише свега бивше, у штедише још и више“, има пуног свога оправдања.

Досада о штедњи није могло бити ни говора, али сада пружа се могућност, да се пређе и на то поље, јер то захтевају виши национални и државни интереси; јер материјална снага једнога народа, уједно је и снага државе.

ВЕК САДИЗМА

Познато је, да је римски цар Нерон био чувен са свога нечувеног садизма. Он је просто уживао у мукама и патњама других. Те су му муке чиниле неко неописано задовољство и уживање. Он је, да би удовољило својој болести садизма палио по четаве квартове Рима, своје престонице, само да би могао са терасе свога дворца слушати очајне крике и вапаје несрећника. Он је у тим страховитим тренутцима пливао у радости и веселио се до избузумења.

Тако исто знамо за садизам Фарисеја, који су прогонећи хришћане, ове бацали међу гладне дивље звери и са насладом гледали, како их гладне дивље звери растрзају и прождиру.

Шпански инквизитори, који су били прави мајстори за изналажење средстава за мучење својих противника, као што су: усијане круне, укивање усијаних клинаца у стопале, чупање живаца испод ноктију, стављање човека у буре с клинцима, све су то измислили садисти, који су са уживањем све то извршивали, јер јауци и вапаји, као и болни самртнички крици, њиховим тупим, грубим животињским нервима, чинило је необично задовољство.

Случај Петра Киртена (диселдорфског вампира), који је из чистог садизма убијао без разлога, где год је коју женску могао да уведе у замку, такође сведочи најнижи животињски и дивљачки инстинкт који се у њему из дана у дан развијао.

Још и данас у Шпанији играју се, односно, по нарочито

изграђеним аренама приређују битке с биковима, за које влада највеће интересовање шпанцолаца. За те приредбе вели се, да су традиционалне. У тим биткама, весина животиња раздражује се са црвеним платном, убодима стрела, задавањем великих рана из којих шикљају густе млазови крви, у којима публика уз бурни плесак тореодору плива од радости и уживања. Вешти тореодори, који су на овај начин убили више раздражених бикова, славе се као национални јунаци, њихова су имена у садашњим чувенијим и од њиховог највећег сатирика света, Дон Мигаела Седвантеса, и такође њиховог бесмртног песника Камојејса.

С времена на време читамо о звездама у боксовању: Карпатијеу, Демисеју, Стриблингу, Шмелингу и другима, који се појављују на рингу пред стотинама хиљада гледалаца, који плаћају баснословне своте за улазнице. И та публика, за огромне своте новаца види: како човек човека песнички, крвари, руши и обара до изнемоглости. Разуме се, ту игру публика прати са највећом уживањем садизма.

И ова се игра назива спортом.

Тако исто данас у читавом свету завладала је манија ногометног спорта, то јест, цаканга лопте, услед које до сада многи платише главама, осталоше поломљених ногу, задобише туберкулозу, а многи младићи тренирајући ноге на рачун главе, упропастише своју будућност. И те игре публика прати са највећим одушевљењем и нервозом.

Шта више међу ратоборном публиком долази чак и дотуче; као што нам је прошле недеље пружила жалосну слику утакмица између шабачке „Мачве“ и новосадске „Војводине“.

Она грубост и немилосрдно ударање ногу, стварање болова, назива се спортом и свет одлази да гледа тај спорт.

Ако је то спорт, онда ја не знам шта је дивљаштва и садизам.

Изгледа ми, да ми данас не живимо у веку културе и цивилизације, већ брижљиво попут оваких спортова, негујемо садизам.

* Набавите и Ви сигуран отров против: стеница, буба, буба-шваба, муха, мољаца, гусеница, вашију на ружама, мишева и пацова у Дрогерији „Хигиен“ Косте Живојновића Нови Сад, Трг Ослобођења 2.

Треба јој помоћи

Наша неуморна новосадска Трговачка Омладина, која је својим трудом и радом извела на прави пут више својих генерација, на дан 1 августа о. г. приређује велику баштенску забаву са ватрометом и томболом у башти „Парк“ хотела, крај артеског варошког купатила.

За ову забаву се чине велике припреме, тако, да ће ова забава у овој сезони летњих забава, бити једна од најлепших, по богатству свога одабраног програма и разноврсности програмских тачака.

Чист приход са ове забаве, намењен је у сврху довршења свога велелепног дома, који се зида на булевару Краљице Марије.

Нови дом Трговачке Омладине, који је сад у изградњи, представљаће прави украс булевара Краљице Марије, како по своје спољњем изгледу, тако исто и по унутрашњем распореду.

Како ова забава има за циљ, да помогне једно заиста вековно дело, за поколења трговачке омладине, то је свију и свакога, које у могућности, да посетом својом ове забаве помогне Трговачкој Омладини, јер је то од нас, грађана, та омладина и заслужила.

Нови дом Трговачке Омладине, неће бити само Матица око које ће се окупљати Трговачка Омладина, већ уједно ће бити и храм науке, који ће Трговачкој Омладини пружити потребно свестрано образовање.

Аман помозите!

Стара је и непобитна истина, да наш град здраво оскудева у доброј пијаћој води.

Истина, овде-онде видимо, по који артески бунар; али као за пакост, ретко који функционише.

Услед тога су наши грађани на овим тропским врућинама осуђени, да пију воду из обичних и нездравих бунара, или пак да плаћају по један динар за чашу бозе или канту воде.

Ми верујемо, да би наша градска управа сигурно подигла и више бунара досада, да није било озбиљних намера са изградњом водовода и канализације.

Но, како је ова ствар и опет отишла у архиву и ко зна, када ће опет доћи на дневни ред, то би наша градска управа требала да што пре приступи како бушењу нових бунара, тако и оправци постојећих бунара, које би требало држати под сталним надзором.

У Југославији има више жена

Загребачке „Новости“ доносе чланак са упитом: „Шта ћемо са толиким женским, којих је по статистичким подацима више 150 000 од мушкараца? Предлаже да им се дозволи даљни рад и напредак у службовању. Но при решавању тога проблема ипак потврђује да је жена створена на свету да се уда, да рађа децу, чува огњиште и т. д.

Но крај свега тога да се и све нежење ожене, ипак би горњи вишак остао неудар. Дописник тога чланка противи се типу старих госпођица које су на терету ближњих. Жали судбину тих девојака и пита шта им преостаје?

Једино уточиште по изјави писца било би запослење ван куће. Пошто за кућевни посао није потребна, исти се и без ње може обавити. А тек да чека мужа и то је данас постало ривично.

Страх од уседелице сада више нема места. Тај је постојао док су се и сви људи женили. Како данас има много старих нежења и по оној народној: „грчких младожења“, то може и девојке да проводе свој живот саме, тек неће ради саме удаје изабрати којег монструма за мужа, само из разлога да избегне тип старе госпођице.

Жалосно је само то што баш оне најодабраније, крепосне и чедне остају неударе, јер се данас за склапање брака све пре тражи само не то.

Писац чланка великодушно би отворио врата свију уреда и пустио целу инвазију женских у сва надлежства. А онда би се наметло питање: шта би са не запосленим људима? Њихова неактивност била би катастрофа за обитељи. Пре би требали запослити што више мушких снага у свако запослење и омогућити им да могу склопити брак и живити у срећеним обитељским приликама, те би и тај прекобројни вишак женских вратио се кућевном и обитељском животу за које су и позване. *М. Б. С.*

25-ТА ЖРТВА КУПАЊА

И поред силних опомена од стране јавности, на меродавне факторе, ту пре неки дан је Дунав прогутао и 25-ту жртву у овој сезони купања. Ту 25-ту жртву Дунав је прогутао код жељезничког моста.

Данашње градско купатило је врло мало, и не може примити велики број купаца, а нарочито у времену, када код нас владају тропске жеге. Онда је разумљиво, да сиротиња, без обзира, да ли зна вливати или не, да своју потребу купања потражи у отвореном Дунаву, ма и по цену живота.

Наш град би већ сада морао да пореди на томе, да за идућу годину створи могућност за подизање једног купатила за сироти сталеж — за мушке и женске — у коме не би смела бити већа цена од 1 динара по особи. Јер данашња цена од 5 динара, за сиромачека је врло висока, у времену када је радничка надница 15—20 динара.

Са годишње скупштине Савеза културних друштава у Новом Саду.

У понедељак 6. о. м. одржана је редовна годишња скупштина Савеза Културних друштава у Новом Саду, којој је до краја председавао др. Јован Ненадовић, председник. Скупштини је присуствовало око 30 делегата разних друштава г. Предраг Кливин културни саветник града и неколико новинара.

После поздравног телеграма упућеног Њ. В. Краљу Александру I. и Краљевском Дому, поднео је исцрпни извештај о раду у минулој години г. Стева Поповић секретар Савеза, из кога се види да је Савез помоћу својих чланова, месних друштава успео да целокупну акција културних, просветних, каритативних и националних манифестација и акција систематски и колективно изводи, и то са много већим успехом, него што је досад било.

Дочеке страних друштава, са свима многобројним и сложеним питањима решавао је уз помоћ града, на задовољство гостију, а на част нашем граду. Извео је прошле године величанствени хаџилук на Оплецац, гробовима Војводе Карађорђа и и блаженопочившег Великога Краља Ослободиоца и у име свих друштава положен је леп сребрни венац на гроб.

На социјално добротворном пољу учинио је велику помоћ сиромашној школској деци и око 600 деце оденуо и обуо.

Но нарочито је пажњу обратио питању збрињавања новосадске сиротиње, те је секретар поднео опширан план како да се у Новом Саду уопште забрани просјачење. Ево главних мисли:

Пре свега мора се бити на чисто ко је прави сиромаш и да је спао на просјачење и ко је прави новосадски сиромаш, ту осиромашило и ту живи. За њих треба Нови Сад да се брине. Свима осталима онемогућити улазак у Нови Сад. Зато ће женска друштва заћи по граду и по утврђеном формулару извршити попис сиротиње и проверити све податке.

На основу ових података све што је старо и немоћно и уопште неспособно за рад упутити у Убоги Дом, који мора бити толики да све може примити. Тамо ће се исхранјивати на терет града.

Осталу сиротињу треба колонизирати т. ј. изградити им заједничке хигијенске станове и издати им или по минималној закупуцини или привремено док су беспосла бесплатно. Организовати у колонији заједничку кухињу коју ће водити добротворна друштва а намирнице ће слати у природи грађани. Ко не помаже у природи прилагаће у новцу.

Деца ће преко дана бити у обданишту, док су старији на послу.

Сваки би зато грађанин уплаћивао по 1—100 и више дина. месечно у градску штедионицу и не би био нападан на улици од просјача, који већином овај новац не употребе на животне намирнице.

Исто би тако преко целе године купило се старије одело и обућа до зиме преоправило и давало сиротињи. У изгледу је да ће се ово до зиме већ спровести у дело.

Затим је поново покренуто питање изградње толико потребног Културног Дома у коме би нашла место сва новосадска културна и остала друштва. У првом реду била би једна модерна акустична концертна дворана, са нузпросторијама, одељења за клубове, читаоница, музичка школа, канцеларије и остало. Град је у ту сврху био вотирао 1.300.000 дина. а касније пренео на фонд за изградњу монументалне позоришне зграде. Сва су друштва једнодушно изразила жељу за подизање и то што пре Културног Дома, те ће у ту сврху управа обрадити документовану резолуцију, коју ће лично поднети надлежним властима молећи их за помоћ.

Председник др. Јован Ненадовић је затим поднео оставку услед преоптерећености на другој страни те је на предлог г. Велимира Ненадовића изабран за доживотног почасног председника. На његово место у Управу је изабран г. др. Радшко Илић председник „Невена“.

Савез броји сада 45 друштава и из дана у дан постаје све јачи фактор на изграђивању солидарне друштвене свести, те ће у ту сврху издавати и свој повремено лист у коме ће пропагирати циљеве Савеза и његових друштава. Са овим Нови Сад ће друштвено да се издигне на ону висину на којој је била некада Српска Атина што ми од срца поздрављамо.

Купање и сунчање извори су здравља

Не треба ускраћивати деци купање у реци. Пливање је најздравији спорт који јача груди и мишице. Сунце и вода најбољи су лекови то су прави извори здравља и очвршћивања. Стога треба настојати да се деца и младеж што више купа, наравно крај пажње и без претеривања. Колико пута несретан скок уништи живот. Разне продукције на реци и удаљивање да се покаже слобода и вештина многим је скратила век. Хватање другог у води изазива непотребан смех али и страх и немоћ да темпо у пливању одржи, те ако то неможе даљење је сигурно. Хигијенски одгој младежи створиће отпорније нараштаје.

Но зато ипак нађе се родитеља који својој деци недозвољавају купање у реци из страха да се не удаве или из застарелих предрасуда. А многи из разлога што сматрају заједничко купање и сунчање на плажама као непристојно. Пристојан свет свуда је пристојан, а непристојан је свуд исти и зато га треба избегавати. Многи држе своју децу у хладови-

тим собама забављењу каквим некорисним радом тек само да се не купају и неуживају у слободи здравог спорта. Отпорна снага таковој деци се смањује а када дође зима наложени су разним болестима јер им је тело разнежено. Сада је већ реткост видети дете коме су жељезде оставиле видне трагове. Премда се код многе деце исте појаве али сунце и вода то влечи и последице спречи, да никаковог трага неостане на њима. Док кривцом неморалности, хигијенских влажних станова, и слабог набивања из соба многа су деца постала жртве немилостивог удеса у животу.

Стога је пожелити да сваки град крај којег протиче река уреди купатила са умереним ценама. А за сиротињу одреди место са забележеним ознакама докле се сме купати. А за децу намести балване да се могу за њих придржавати.

То треба имати у виду и дати могућности да се свако може купати. Немају само богати патент на здравље. Сиротињу треба извући из нездравих станова на сунце, ваздух и воду. Благотворно купање учиниће их отпорним. Подизањем здравља нараштаја ствара се будућност и напредак народа. *М. Б. С.*

Вечита пропаганда мађарска

Мађари, и то сви кругови њихови стално, само на различите начине, воде пропаганду у правцу својих аспирација да им се врате старе границе.

За пропаганду употребљавају и позориште. Тако, нашем је свету већ познато да је један Мађар написао агитационо позоришно парче: „Трешња црне петелке“. У овом парчету просто бode у очи тенденција супериорности мађарске над Србима. И још и српског свештеника повлаче по позорници.

О том позоришном парчету писало је несхватљиво зашто, повољно и лист „Време“, у право његов дописник.

У нашој јавности први је писао против тога парчета наш „Нови Сад“. После је и „Југословенски Дневник“ донео један опширан вриказ тога шовинистичког задирања у добре судне односе између нас и Мађара.

Апетит расте. Читамо у пештанским листовима да ће се то парче превести, на немачки и да га је примило на приказ неко бечко позориште. Но и то није доста. Даће га, веле, и на филм, па — чудо божје! јамачно ће га ставити и у ракету што ће је испуцавати на месец.

Добро би било да који наш писац напише слично парче с достојним одговором, са натписом на пр. „Ту се Јусо, осолити нећеш“... *Фигаро.*

Сваку нову књигу имаде стално на стоваришту књижара „Славија“.

Покушај самоубијства

Пре неки дан је у Оџацима покушала да изврши самоубијство Вероника Барток, фризерска помоћница. Покушај самоубијства је извршила, на тај начин, што је прво попила 15 аспирина, па за тим пресекала једним бријачем вене на руци, и захваљујући томе случају, што је благовремено примећена од газдарнице и благовремено јој је указана лекарска помоћ.

Вероника Барток је седамнаестогодишња девојка, родом из Новог Сада, која је фризирај изучила код г. Владимира Возаревића овдашњег фризера у артеском купатилу.

Млада Вероника је ванредна лепотица, која је што но веле трбухом за хлебом отишла у Ораке у кондицију. Као врло лепа у Оџацима је одмах замекла многим отменијим младићима, који су јој се удварали. Између осталих, један се и њој свидео, и у нади, да ће је узети за своју изабраницу, она је њему највише поклонила пажње. Међутим, баш ово дана, изабраник њезинога срца верио је другу девојку, што је младу Веронику довело до очајања, па најзад, довело је на мисао да изврши и самоубијство, што је најзад и покушала.

Сирота девојка, иако сирота, дубоко увређена у своје девојачком поносу, није могла да одоле у својој сентименталности на други начин, већ је нашла решење у самоубијству.

Случај наше младе новосадске лепотице Веронике Барток заиста је за жаљење, али у исто време и поука и за многе друге младе сироте девојке, да ветропирцима и блазираним младићима, не поклањају много вере, услед чега долазе до овако горких искушења, која могу имати и трагичних последица.

Како сазнајемо, млада Вероника налази се на путу оздрављења, што јој од срца желимо.

ШТА КАЖЕ ЧИТАЛАЦ?

Нисам имао друга посла, већ одем на шtrand. Вода врућа, песак врућ, а нису баш ни хладни погледи ужарених купачица, а ни моје срце није хладно. Удобност неисказана. Када сам се враћао са шtrandа, помислих, да ћу свакодневни посетилац бити. Међутим, када се диже сахарска прашина, засопи ми очи, напада ми на знојаво лице и врат, те када стигох кући, погледах се у огледало, као миш из брашна. Разуме се, да сам се морао умити, заверавајући се, да не postanем стални посетилац шtrandа, све дотле, докле прашина сахарска не буди експедована у Сахару.

Тужи ми се један пријатељ: да једва хвата крај с крајем, тако, да ће да се угуши од беде. Сутра дан када је стигао у Нови Сад циркус Амар, шетње ради одем да видим ону вреву. Код благајне метеж. У оном метежу спазих мог пријатеља, који гушећи се код благајне, једва је доспео да

извади два прва места по 25 дин. за себе и жену.

„Шта да радим“? — јадикuje ми се један познаник: „дужан сам два месеца кирије, а газда да искочи из коже од јада“.

„Пусти га — одвратим му — боље он да искочи из коже, него ли ти да искочиш из стана“.

„Ето, да се убијем па не могу да нађем рада“, жали ми се сусед.

„Ти си у бољем положају, јер ја убих се радећи, па не могу да добијем новца“.

Жалост на Дунаву

Сваки час се удави понеко у мутним валима Дунава. То нису они, који желе да изврше самоубијство, него лица безазлена, која не умеју да расуђују. Иду да се купају па залазе и тамо где је вода дубока и тамо нађу смрт.

Криви су ти сами што иду да се купају кад не знају пливати. Али криво је и друштво наше. Опасна места треба оградити или пак треба ставити објаву да је ту и ту опасно се купати.

Да ли ће се наћи ко да то учини? *Пролазник.*

Прва ветеринарска амбуланта у Новом Саду.

Наш градски ветеринар госп. Др. Ђорђе Влалукин, отворио је у својој ординацији у Камберовој улици број 35 и ветеринарску амбуланту за све врсте животиња.

Г. Др. Влалукин после својих успешно завршених наука у иностранству настанио се у Новом Саду, где је за ово врло кратко време, од како је отворио своју ветеринарску амбуланту, стекао врло лепо поверење, а сада када је отворио и ветеринарску амбуланту, нема сумње да ће број пацијената нашег дра Влалукина још више да порасте.

Г. Др. Влалукин је наше новосадско дете, син нашег уваженог суграђанина госп. Цвете Влалукина овдашњег трговца, који је својом вредношћу из својих сретстава успео да изшколује своје синове, од којих је један свршио ветерину у Француској, а други пак трговачке науке у Бечу.

Желимо госп. Др. Влалукину сваки успех у раду.

ШТА ЧЕКАЈУ???

Били смо очевидци, када су „сложни“ новосадски новинари имали фудбалску утакмицу са новосадском полицијом. Чак шта више, осведочили смо се да су новосадски новинари изишли као победници са резултатом 3:0.

Од тога времена стално се зуцка и поговара, да новосадска полиција хоће да позове новинаре на реванш. То зуцкање и поговарање добило је пунијег израза веровања, после повратка из Немачке са студија г. Родољуба Маленчића, данашњег шефа кривичног оде-

љења, који у нашој полицији важи као најбољи играч, јер је Родац некада био репрезентативац.

Г. Родољуб Маленчић.

Богами и новинари како чујемо, са нестрпљењем очекују позив за реванш, јер јуначко им срце још није сишло у пету, после онако сјајне победе.

Не знамо, шта се чека и ко одуговлачи ову заиста интересантну утакмицу.

Проблем чистоће Новог Сада.

У последње време, подигла је праšину јавност, односно, поједини листови, о проблему чистоће нашег града.

Ми поздрављамо са наше стране сваку добру вољу и сваку контролу и критику јавности, јер је јавност за то и позвана. Но та критика мора бити објективна, мора ући у све танчине суштине ствари, па тек онда дати свој објективни суд.

Тако на пример један наш лист, односно орган јавности у последње време околио се на досадашњег закупца чишћења новосадских улица у толикој мери, која не одговара стварном стању ствари.

На пример за њега се рекло: да је немаран, да је алкав и томе слично. Надаље да он не одговара прописима уговора, те да би му услед тога требало одмах одузети посао, односно, одмах прекинути уговор.

То је све лепо и лако рећи, али се та јавност није побринула па да стварним чињеницама своје тврдње докаже, да изнесе извесне тачке уговора које су конкретним радњама прекршене и томе слично, са чиме се увек мора објективна јавност да послужи, како би у грађанству уживала реноме објективности.

Ми не желимо да се ставимо ни у чију службу, већ желимо да као јавност меродавница кажемо своје примедбе, шта би требало да се учини и уради да се проблем чистоће што ефикасније реши. Проблем чистоће је проблем и грађанског здравља; те на основу тога, то питање заслужује озбиљне студије или пак да се примени пракса великих вароши у којима су деценијама то питање стручњачки решавали.

Ми и сами верујемо, да садашњи закупца чишћења улица није у стању да задовољи данашње потребе нашег града,

који се знатно проширио, који се у центру нагло подиже, са оним старим средствима за чишћење и за ону исту цену, када се зна: „да од јефтиног меса, мора чорба за врата“.

Ми ипак тврдимо, да град у својој сопственој режији имаће много више издатака, као што је и имао, око одржавања чистоће, него што је имао кроз време, када је издао приватнима; па ипак чистоћа неће бити ни овољика, па ма се град снабдео и са најмодернијим средствима за одржавање чистоће.

Чистоћа и одржавање чистоће, захтева тешку и велику одговорност.

ДРВО, УГАЉ, КОКС. — Дрвара Д. Бјелић, Нови Сад. Телефон 20-10.

Новосадске вести.

— Српски учитељски конвикт у Новом Саду одржаће своју годишњу скупштину 11 августа о. г. и попуниће 20 места у Мушком Одељењу и 10 места у Женском Одељењу. Изабраће на место пск. Ђоке Милића благајника и тајника. Молбе се подносе до 10 августа.

— Хвале достојно. У петак навече има новосаданима новосадска гас фабрика приредила је пријатно изненађење. Наиме, булевар Краљице Марије био је осветљен необичном и врло јаком светлошћу, каква се може видети само по највећим европским и америчким градовима. За ову новину за наш град има се уписати у заслугу нашем врло агилним и спремно градском инжењеру г. Киртију, који врши дужност управника варошке гас фабрике. Ми смо уверени да ће гас фабрика у скором времену прорадити са пуним својим капацитетом.

— Приватна учитељица, Трговачке Школе из Загреб са станом у Мађарској улици бр. 48. подучава у свима трговачким предметима као: једноставно и двоструко књиговодство и америчанско, дописивање, трговачке рачуне, науку о трговини и меници, познавање робе, стенографију, писање на машини и лепо писање. Ова подука се препоручује онима, који нису имали средстава за даље школовање, као и онима који су евентуално пали на два месеца на трговачким академијама. Уписати се може сваки дан од 8—12 часова пре подне и од 6—8 часова по подне.

* Овој штампарији је потребан један локал од 2—3 просторије. Локал треба да буде здрав и видан, а може бити и у дворишту. Понуде слати на штампарију Душан Чампраг и друг Нови Сад, Краља Петра улица број 3.

* Најповољније на дугорочну отплату купићете радио апарат код фирме „ТАЛАС“ Нови Сад, Краља Петра улица број 28. Стално на стоваришту: Ingelen-Philips-Standard-Telefunken Blaupunkt-Saubt-Baltic-Seibt. Радио цени и делови.

* **РОГАШКА СЛАТИНА.** Желудачне чиреве, катар желудка и прева, као и оболења дигестије и бубрега, лечите најуспешније Рогашком лековитом водом из врела Стирија. Заступство за мин. воде т. т. Браћа Челиковић, Нови Сад.

* **За издавање више станова** и један локал са станом у потпуно новој згради, по врло умереној цени. Станови се налазе у Радничкој улици 13, а за поближа обавештења упитати у истој улици број 11.

ЈЕДНА НОВИНА.

Почевши од 3 августа па за 4 недеље, хотел „Слобода“ се затвара, услед потпуног реновирања.

Овога пута хотел „Слобода“ ће бити по најмодернијем систему реновирана и пружаће гостима највеће удобности.

Дирекција хотела „Слобода“ нарочито је пажњу посветила да зимска башта буде снабдевана са најмодернијим комфором, какав ни један хотел у Новом Саду неће моћи пружити.

За то време хотел „Слобода“ ће и даље радити у башти и са столовима на улици.

Познавајући велики подузетнички дух дирекције хотела „Слобода“, као и неуморног и предусретљивог директора хотела г. Жигу Мезен-а, ми се надамо, да ће хотел „Слобода“ после реновирања заиста моћи служити на част нашем граду, који је седиште Дунавске бановине.

Са прославе Гутенбергова дана у Новом Саду

Забава у Радничкој комори

Као последњи део прославе Гутенбергова дана, одржана је у просторијама Радничке Коморе, 12. о. м. веома успела забава, са пласираним и нарочито комбинованим програмом, у коме су узело активно учешће, графичка друштва из Београда, — „Слога“ и „Јединство“. Г. Светолик Пајевић, музичар, то вече и диригент, дао је хармоничан распоред тачкама инструменталне музике, које је изводило друштво „Слога“. Агилност и таленат г. Пајевића, око спремања оркестра уопште, специјално је дошла до изражаја у овоме случају. „Слога“ је са много смисла, технике и дисциплине изводила своје тачке, и то: „Гутенбергов марш“ — Делкер; „Талијанка у Алжиру“ — Росини; „Арапска серенада“ — Селеник и „Песме и игре“ — потпури — Пајевић. Били смо стварно изненађени, и исто је било потенцирано са многим аплаузима одобравња!

Г. Богољуб Јовановић је био аранжер, око спремања, неколико пригодних, краћих, позоришних тачака, које је изводило друштво „Јединство“. И овде се може забележити један плус у форми прогреса на културно-просветноме пољу друштвенога рада. Запажене су лепе почетничке способности дилетаната, које у своје развоју имају ружичасте перспективе.

Лака, природна и симпатична глума појединих, дају стварно доказа, да се може веровати у позитивне стране генералнога друштвенога рада овога одсека и сталну активност, а што ја од свога значаја. Наше честитање!

Цитирамо са задовољством имена, која су фунгирали у интерпретацији комада. Гђице: Стаменковић и Вукомановић и г.г. Штвић, Вукомановић и Медицијан.

Ова културна манифестација беше заиста достојна оне многобројне посете, која је то вече исту и хонорисала!

С. — А.

ИСПОВЕСТ.

Пружи ми Твоју руку, тако сигурну и одлучну, и поведи ме кроз живот. Јер, ја сам уморан путник, кога невреме бије, и који очајно жели склоништа. И када будем на ту руку спустио врео пољубац захвалности и слепога поверења, одмах ћу поверовати, да сам на своје путу близу циља, близу крова сретнога огњишта, и момента мирнога заборављања на све оно, што је у моме животу било до тада тамно као ноћ, а сиво, као небо позне јесени.

Веруј ми то, драга!

На твојој руци ја бих спавао сан мога детињства, а сан Твоје младости, тако сунчане. И то дуго, са осмехом среће, која би лепршала на моме лицу, као некада у прошле дане, док ме је мати држала на руци, и у мене гледала смисао свога свога шивота.

Дај ми, драга, тај моменат среће, јер ја га очајно у последњем часу желим и тревам.

Штампарија Душан Чампрат и Друг Нови Сад, Кр. Петра 3.

Највећа трговачка кућа

МИЛОША М. РАЛЕТИЋА НОВИ САД

Краља Петра 2—4.

Преко пута Владичиног Двора

Препоручује своје огромно стовариште сваковрсне Мануфактурне робе, Свице, Штофа мушка-женска. Париски модели — по један капут, Костим, Халџина. Шролова платна у свим ширвинама, Тепиха, Крветских Чаршава (Гарнитуре) у Платну. Штофу и у Гренадину ручних радова, Завеса, Зефира, Батиста, Цица и т. д. — Цене су невероватно јефтине. Роба првокласна — Моли за посету

С поштовањем
МИЛОШ М. РАЛЕТИЋ

Извршни број 336-1/1931.

ДРАЖБЕНИ ОГЛАС.

Потписани судски извршилац на основу § 102 зак. чл. 60 из 1881 год. објављује, да ће се ради намирења тражбине и прип. на јавној дражби продати покретне овршене ствари пописане у пленидбеном записнику Гн. број 6866-1931 и то: трактор, велосипед и ветрењача, процењене на 8000 динара, обављеном оврхом у корист оврховодитеља, како следи: Др. Лауровић Јован адвокат у Новом Саду, ради 1500—динара гл. и сп. п.

Дражба ће се одржати 21-ог јула 1931 у 2 часа по подне у Гложану на стану овршеника

Нови Сад, 21-ог јуна 1931.

ЈОВАН Б. СТАНКОВИЋ
судски извршилац.

Новосадска Задруга за заштиту од поплаве, исушење и наводњавање, Нови Сад.

Бр. 71/1931.

Конкурс.

Новосадска задруга за заштиту од поплаве, исушење и наводњавање у Новом Саду расписује конкурс за попуњавање места директора — главног инжењера.

Поред услова предвиђених у §-у 3. Закона о државним чиновницима потребно је да је компетент дипломирани инжењер и да има најмање двогодишњу хидротехничку праксу.

Берива директора — главног инжењера регулисана су правиликом Централног Одбора за Водне Задруге у Б. Б. Б. бр. 830 од 3. новембра 1923 г.

Молбе се предају закључно до 3 августа 1931 год. за време званичних часова код задружног претседника у Градоначелничком звању у Новом Саду (Футошка ул. бр. 13).

Из седнице Управног одбора одржане 12 јула 1931 год.

Др. Борота Бранислав с. р.
претседник.

Изврш. Бр. 210/1931.

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. LX. 1881 објављује, да ће услед решења среског суда у Н. Саду донесеног под бројем 3074/931 у корист тражиоца извршења Срп. Трг. Банка д. д. из Новог Сада (кога заст. Др. Бокшан адвокат из Новог Сада) против извршеника из Ст. Шова за наплату 25000 динара главнице и прип. на јавној дражби продати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бројем Гн. 5399/1931 и процењене на динара 26200 сијачица, крава, 1 каруца, кола сељачка и 2 шифонера.

Јавна ће се дражба одржати на дан 7 августа 1931 у 11 сати пре подне у Ст. Шовама код овршеника.

Нови Сад, 7 јула 1931.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршилац

Изврш. Бр. 26/1929.

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. LX. 1881 објављује, да ће услед решења среског суда у Н. Саду донесеног под бројем 7967/926 у корист тражиоца извршења Петров. Штедион. д. д. из Петровца (кога заступа Др. Буљик адвокат из Новог Сада) против извршеника из Кулпина за наплату 2500 динара главнице и прип. на јавној дражби продати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гн. 893/929 и процењене на 22500 динара 1 клавир, 1 клуб гарнитура.

Јавна ће се дражба одржати на дан 5 августа 1931 у 11^{1/2} сати пре подне у Кулпину.

Нови Сад, 7 јула 1931.

Ст. Војновић
судски извршитељ.

Дражбена објава

На основу одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду Бр. Г. 3908/1930 г. ради намирења своте од 2000 дин. главнице са пп у корист Есад Никшића из Новог Сада издаће се у закуп за економску 1931—1932 на јавној лицитацији добровољачка парцела под нов. кат. озн. бр. 5975/4 у површини од 8 к. ј. 1100 кв. хв. у Темерину на поседу Фернбаха Петра и то ономе који понуди највишу цену, а искључна је цена 3500.

Лицитација ће се одржати дана 29 јула у 4 часа по подне на лицу места у Темерину.

Арсенијевић Милан
старатељ

Изврш. Бр. 679/1929.

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. 60-1881 објављује, да ће услед решења Среског Суда у Новом Саду донесеног под бројем 12657 из 1929 у корист тражиоца извршења Ван Беркелов из Зареба (кога засту Др. Хандлер) против извршеника из Новог Сада за наплату 6300 динара главнице и припад. на јавној дражби продати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гн. 13604/929 и процењене на динара 19000 дућански намештај, коњака, ликера.

Јавна ће се дражба одржати на дан 17 августа 1931 у 3 сата после подне у Новом Саду, Кр. Петра 10.

Нови Сад, 14 јула 1931.

БОЖА НИКОЛИЋ
судски извршитељ

Изврш. бр. 406-1/1931.

Дражбени оглас

Потписани судски извршилац на основу § а 102 зак. чл. из 1881 год. објављује, да ће се ради намирења тражбине и прип. на јавној дражби продати покретне овршене ствари пописане у пленидбеном записнику Гн. број 8672/1931 и то: краве, волови, бик, свињи, кола, ловачка двоцевна пушка, сејачица машина за жито и сејачица за кукуруз, сечка, опаклија, жрнало за кукуруз, пониклован кожни коњски серсам, кожно седиште за кола, процењене на 30000 динара обављеном оврхом у корист оврховодитеља, како следи: Пешкан Драгиња из Ст. Футога, заступа Др. Милош Бокшан адвокат у Новом Саду, ради 3200 динара главнице и сп. п.

Дражба ће се одржати дана 24-ог јула 1931 у 2 сата по подне у Старом Футогу на стану и на салашу овршеника.

Уколико су на исте покретне ствари запленом и назапленом и други повериоци намирно право стекли, ова ће се дражба уз примену § а 20 зак. чл. XLI. из 1908 и у њихову корист одржати.

Купац је дужан да цену купљене ствари одмах исплати и ствар одма преузме (§ 107 и 108 зак. чл. LX. 1881.)

Нови Сад, 1 јула 1931.

ЈОВАН Б. СТАНКОВИЋ
судски извршилац.